

skulde kunne komme til en Udbikling, der skulde nærme sig til det, det ærede Medlem nævnedes for visse Forhold i England, tror jeg rigtignok ikke, man kan tænke sig, thi der mangler i saa mange Retninger Betingelser for at komme dertil, blandt andet Af-sætningsbetingelser. Men at man kan eks-plorere vort Nordøstfiskeri langt stærkere, end man hidtil har gjort, er der vel ingen, der tvivler om; vi ere jo ogsaa nu i de sidste Aar begyndte at gaa i den Retning, og det er gaaet forholdsvis raadt og godt.

Det ærede Medlem for Bornholm (M. P. Jensen) nævnedes, at det var forunderligt, at man havde ladet Andragendet vedkommende Rønne Havn upaaagtet, thi det var ganske nødvendigt at imødekomme det, Byens Skibsfart var forholdsvis stor, og Havnen kunde ikke hjælpe sig med egne Midler. Det er jeg nu ikke sikker paa, men det kunde jo være, at en nærmere Undersøgelse kan vise det. Det ærede Medlem anførte, at Københavnskommissionen og Vandbygningdirektøren have sagt, at det var rigtigt at træffe saadanne Foranstaltninger. Ja, teknisk rigtigt kan det i alt Fald være, og det kan ogsaa godt være, at det er økonomisk rigtigt at træffe dem for Byens Vedkommende, og jeg indrømmer ogsaa, at der er nogen Villighed til det. Jeg fortænkter jo slet ikke det ærede Medlem i, at han varetager sin lokale Interesse for Bornholm og søger at opnaa det mest mulige for Den. Men naar dette Spørgsmaal skal besvares retfærdigt, forekommer det mig, at man maa undersøge, om der ikke hidtil er gjort noget for Bornholm og noget ganske klæffeligt i Forhold til, hvad man ellers gør for Havneanlæg andet Steds her i Landet. Jeg skal der tillade mig at oplyse, at efter en Opgørelse, der er foretaget af Finansministeren, er der til de forskellige bornholmske Havne af Statskassen ydet Laan til et samlet Beløb af oprindelig 662,800 Kr. Den 11te December 1891 vare Laanene nedbragte til 616,248 Kr. Rentetabet var i samme Tid 163,230 Kr., det vil sige, det Rentetab, som maa beregnes, thi i mange Tilfælde skal intet saadant beregnes. Disse Laan fordele sig jo paa et temmeligt betydeligt Antal bornholmske Havne og baade paa større Havne og paa Baadehavne — det skal jeg ikke opholde mig ved, det er tilstrækkelig bekendt. Naar ærede Medlemmet ville tage Finanslovsforslaget for sig, saaledes som det er vedtaget i Folketinget, og se efter Side 113, ville de finde følgende:

„11. Laan til Hasle Havn under Kommunens Garanti rentefrit i 10 Aar og afdragsfrit

i 25 Aar, hvorefter det forrentes med 4 pCt. p. a. og afdrages i Løbet af 25 Aar 71,500.

12. Rentefrit Laan til Udvidelse og Forbedring af Litted Baadehavn, at afdrage for Løbs af Havneindtægterne næst efter Afdragene paa det Havnen i 1878 tilstaaede rentefri Laan af Statskassen paa 9,000 Kr., og for saa vidt Havneindtægterne tilstrække, med $\frac{1}{40}$ aarlig... 43,000.“

Det er altsaa ret liberale Vilkaar. Ærede Medlemmer ville altsaa se, at der paa det nuværende Finanslovsforslag staar opført Laan til bornholmske Havne til et Beløb af 114,500 Kr., altsaa en Fortsættelse i Sporet, og jeg maa tilstaa, at jeg for Hasles Vedkommende har fundet det langt nødvendigere nu at gaa til dette Laan end at gøre det for Rønnes Vedkommende, thi det er ganske sikkert en Eksistensbetingelse for Byen, ligesom jeg ogsaa finder, at Laanet til Litted Baadehavn bør gives. Jeg kan ikke sige, om Rønne ikke nok senere kan komme i Betragtning, dette Punkt skal naturligvis ligesom andre Punkter blive taget under velvillig Overvejelse, men jeg tror ikke, man kan sige med Villighed, at der intet gøres for Bornholm, naar der er laant mellem 6—700,000 Kr. tidligere, og der foreslaas over 100,000 Kr. i Aar. Man har altsaa fortsat ad den bekendte Vej, medens dette Ting ikke kan være uvidende om, at de fleste Havne her i Landet maa hjælpe sig selv. Dette gælder de fleste kommunale Havne og overhovedet de allerfleste Havne. Det er ganske undtagelsesvis, at de hjælpes med Laan, men ellers maa de hjælpe sig selv, de maa selv laane Penge og afdrage Pengene, og de have i Reglen ogsaa været i Stand til at gøre det. Altsaa dette Spørgsmaal om Rønne Havn kan meget godt komme til fremtidig velvillig Overvejelse, men jeg tror ikke, at der er nogen Grund til at brejde Regeringen, at den ikke tager det op allerede nu. Jeg maa i alt Fald hævde, at de Laan, der her foreslaas, bør gaa forud for et til Rønne Havn, og jeg synes ikke, at man paa en Gang kan forlange Budgettet bebyrdet med saa overordentlig store Beløb. Nu siger det ærede Medlem, at det er Havne-laanene, der skulle træde i Stedet for Jærnbanelaanene paa Bornholm. Ja, men nu vil Bornholm jo ogsaa have en Jærnbane. Det ved det ærede Medlem vist ganske vel, saa at det Moment bliver herefter ikke saa aktivt som hidtil. Ganste vist har Born-